

ВЈЕЖБА кγ'. Преведи: α' Αἱ τῶν ἀγαθῶν ὀμιλίαι οὔποτε λέλονται. β' Ἔστε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας, ἧς κέκτησθε. γ' Ὁ τῆς πατρίδος σωτήρ ὑπὸ πάντων πεφιλῆσθω. δ' Ἀρταπάτης ἐτετίμητο ὑπὸ Κόρου δι' εὐνοίαν καὶ πιστότητα. ε' Πολλοὶ βούλονται πλείω κεκτήσθαι ἢ ἔχουσιν. ζ' Οἱ πεπαιδευμένοι εἰσὶν εὐδαιμονέστεροι καὶ τιμιώτεροι τῶν ἀπαιδευτῶν. ζ' Πολλοὶ Ῥωμαῖοι ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπεπαιδεύοντο. η' Οἱ παλαιοὶ ἐστεφανωμένοι ἔθουν. θ' Οὐδένα μείζω τῆς φιλίας θησαυρὸν κέκτημαι. ι' Οἱ ληστὰι πεφονεύσθων.

Г р а д и в о : перфекат и плусквამперфекат медијални и пасивни тематских глагола (GGJ, §284-291).

П р е в о д : 1. Дружење с добрим људима никад није прекинуто. 2. Будите људи достојни слободе коју сте (за се) стекли. 3. Нека спасилац отаџбине буде од свих вољен. 4. Артапат бијаше поштован од Кира због наклоности и вјерности. 5. Многи желе да (за се) стекну више него што имају. 6. Они који су васпитани срећнији су и цијенији од оних који су неодојени. 7. Многи Римљани васпитаваху се у Атини. 8. Људи су у старини жртвовали су објенчаних глава. 9. Нисам (за се) стекао ниједно благо веће од пријатељства. 10. Нека лопови буду ибијени.

ВЈЕЖБА кδ'. Преведи: α' Ἄρ' οὐ διαπέπραξαι τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἐπιτεταγμένα; β' Ἐγὼ παρεσκευάσμαι πείθεσθαι τοῖς νόμοις. γ' Ἀνερρίφθω κύβος. δ' Ἀθήνησιν πρὸς τῷ Διπύλῳ ἐν δημοσίοις τάφοις τεθαμμένοι ἦσαν, οἱ ἐν τοῖς πολέμοις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐτελεύτησαν· ἀνεγέγραπτο δ' ἐν τοῖς μνήμασι καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ οὕτω πολλῶν ἀνδρείων στρατιωτῶν ἡ μνήμη καταλέλειπται. ε' Οὐκ ἔστιν ἰσχυροτέρα φάλαγξ ἢ ὅταν ἐκ φίλων συμμάχων ἠθροισμένη ᾖ. ζ' Τετάρακται ἢ θάλαττα δεινοῖς χειμῶσιν. ζ' Ἡ Βαβυλῶν κράτιστα ἐτετείχιστο. η' Ἀχιλλεὺς ὁ μάχιμος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων τέθαιπται ἐν τῇ Τρωάδι. θ' Ῥόδον τὴν νῆσον κεκρῦφθαι λέγουσι τῇ θαλάττῃ. ι' Οἶνος τὰ κεκρυμμένα φαίνει. ια' Αἴσχιστον τοῖς Πέρσαις τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται. ιβ' Οἱ Ἕλληνες ἐβάδιζον εἰς μάχην τεταγμένοι ἐπὶ τετάρων καὶ ἔφερον τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. ιγ' Τῇ Δημοσθένους ἀσπίδι ἐπεγέγραπτο γράμμασι χρυσοῖς· Ἀγαθὴ τύχη.

П р е в о д : 1. Зар ниси урадио оно што сам ти ја наложио? 2. Ја сам се спремио да се покорим законима. 3. Нека коцка буде бачена. 4. У Атини су код Дипила у државним гробовима били сахрањени они који су и ратовима погинули за отаџбину; на споменицима су пак била написана њихова имена и тако је преживјела успомена многих храбрих војника. 5. Не постоји снажнија чета него када би се саставила од милих савезника. 6. Страшне олује узбуркале су море. 7. Вавилон се бијаше веома силно утврдио зидовима. 8. Ахилеј, јуначки вођа Грка, сахрањен је (лежи сахрањен) у Трояди. 9. Кажу да је море сакриво острво Родос. 10. Вино показује оно што је сакривено. 11. Сматрало се да је лаж код Персијанаца највећа срамота. 12. Грци су ишли у битку постројени по четворо и носили су откривене штитове. 13. На Демостеновом је штиту златним словима било написано: Са срећом!

ВЈЕЖБА кε'. Преведи: ΛΑΚΩΝΙΚΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ. Ἀγησίλαος ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς ἀποθνήσκων τοὺς φίλους ἐκέλευσε μὴ ἀνδριάντα ἑαυτοῦ ποιήσασθαι· εἰ γάρ τι καλὸν ἔργον εἴργασται, τοῦτο μνημεῖον εἶναι, εἰ δὲ μὴ, οὐδὲ πάντας τοὺς ἀνδριάντας. — Λάκων τις θεασάμενος ἐν πίνακι γεγραμμένῳ τοὺς Λακεδαιμονίους ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νικωμένους ἔλεγεν· Ἀνδρεῖοι γε οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ πίνακι. — Λάκων τις ἐρωτώμενος, διὰ τί ἡ Σπάρτη οὐ τετείχισται, ἀπεκρίνατο· Οἱ ἄνδρες εἰσὶν Σπάρτης τεῖχη.

Π ρ ε β ο δ : ΛΑΚΟΝΣΚΕ ΠΟΣΛΟΒΙЦЕ. *Спартански краљ Агесилај на смрти заповједи пријатељима да му подигну кип; јер, ако је какво лијепο дјело урадио, онда то има да му буде споменик, а, ако није, онда му неће послужити ни сви споменици. — Неки Спартанац, видећи на осликаној таблици побједу Атињана над Спарτανцима, рече: 'Баи су храбри ови Атињани на слици!' — Неки Спартанац, којег су упитали због чега Спарта није опасана бедемом, одговори: 'Мушкарци су спартански бедеми'.*

ВЈЕЖБА κζ'. Преведи: **α'** Χαλᾶν δεῖ τὸ τόξον ἄγαν τεταμένον. **β'** Τῶν πάντων Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοι μαχιμώτατοι κέκρινται. **γ'** Πάντα θυέλλη διέφθαρτο. **δ'** Πρώτος τῶν στρατηγῶν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος. **ε'** Πολλάκις τῆ τύχη ἐσφάλμεθα. **ς'** Τετελεσμένου τοῦ ἔργου ἔξεστί σοι σεμνύνεσθαι, οὐκ ἀρξαμένῳ τοῦ ἔργου. **ζ'** Ἡ τῶν Συρακοσίων πόλις λιμέσιν ἐκεκόσμητο μεγίστοις καὶ τεῖχος αὐτῆ περιεβέβλητο ὑψηλότατον. **η'** Τὰ δρεπανηφόρα καλούμενα εἶχον τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἀξόνων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα. **θ'** Τὸ Κόρου σημεῖον ἦν ἀετὸς χρυσοῦς ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος.

Π ρ ε β ο δ : **1.** Треба опустити лук који је превише натегнут. **2.** Сматрало се да су Лакедемоњани најхрабрији од свих Грка. **3.** Олуја бијаше све уништила. **4.** Нека се Александар сматра за првим међу војсковођама. **5.** Срећа нас је често преварила. **6.** Да се дичиш дозвољено ти је по зготовљеном дјелу, а не по начетом. **7.** Сиракуза се бијаше урешесила големим лукама и и огроман зид бијаше је опасавао. **8.** Такозвана српоносна (sc. кола) имала су српове који су се пружали попријeko са осовина. **9.** Киров знак био је златни орао постављен на дугачко копље.

Вјежба 9. Μετάφραζε: **1.** Непријатељи су били побјеђени од наших грађана (који) се храбро бораху. **2.** Цијенимо гробове у којима су сахрањени људи (који) су погинули за домовину! **3.** Каже се да је Еурипид сахрањен у Македонији. **4.** Грци су у персијским ратовима извршили сјајна дјела и спасили слободу Грчке (pass). **5.** Помпеј, побјеђен од Цезара, побјегне у Египат. **6.** Љубићемо земљу у којој смо отхрањени. **7.** Наши војници добро наоружани бијашу страшни непријатељу. **8.** Теба је од Македонаца била посве разорена. **9.** Декелеја бијаше добро утврђена од Лакедемоњана.

Μ ε τ ᾶ φ ρ α σ ι ς : **α'**. Οἱ πολέμιοι ἐνενίκηγντο τοῖς πολίταις ἀνδρείως μαχομένοις. **β'**. Τιμῶμεν τοὺς τάφους ἐν οἷς τεθαμμένοι εἰσὶν οἱ ὑπὲρ τῆς πατρίδος τελευτήσαντες. **γ'**. Εὐριπίδης ἐν τῇ Μακεδονίᾳ τεθάφθαι λέγεται. **δ'**. Ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πολέμοις λαμπρὰ πράγματα τοῖς Ἑλλήσι πεποιήται καὶ ἡ τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερία σέσωται. **ε'**. Ὁ Πομπήιος τῷ Καίσαρι νενικημένος εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔφυγεν. **ς'**. Στέρξομεν τὴν χώραν ἐν ἧ πεπαιδεύμεθα. **ζ'**. Οἱ στρατιῶται ἡμῶν εὖ ἐξοπλισμένοι φοβεροὶ ἦσαν τῷ πολεμίῳ. **η'**. Αἱ Θῆβαι ἄδρην διεφθαρμένοι εἰσὶ τοῖς Μακεδόσιν. **θ'**. Ἡ Декелея τοῖς Λακεδαιμονίοις εὖ ἐτετειχιστο.